

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2021/2022-44)

28 NİSAN DÜNYA İŞ SAĞLIĞI GÜNÜ (2022)

Dünya çapında tüm ölümlerin %2,1'i ve hastalık yükünün %2,7'si mesleki risklere atfedilmektedir¹. Çoğunluğu gelişmekte olan ülkelerde olmak üzere yılda 12,2 milyon insan, aktif çalışma çağındayken bulaşıcı olmayan hastalıklardan hayatını kaybetmektedir. Ayrıca dünya çapında her yıl yaklaşık 340 milyon iş kazası meydana gelmekte ve 160 milyon kişi işle ilgili hastalık mağduru olmaktadır². İşle ilgili sağlık sorunları, çoğu ülkenin gayri safi yurt içi hasılasının %4-6'sı kadar ekonomik kayıpla sonuçlanmaktadır³. Bu verilerden de anlaşılacağı gibi iş sağlığı önemli bir halk sağlığı konusudur.

Çalışma konusu olarak iş sağlığı; istihdamdaki bütün çalışanların bedensel, ruhsal ve sosyal iyilik hallerini sağlamak, sürdürmek, çalışanların sağlıklarının bozulmasını önlemek, bireyin özelliklerine göre işe yerleştirmek, çalışan ve işin uyumunu sağlamaya odaklanmaktadır⁴. İş yerinde sağlık ve güvenliğin tüm yönleriyle ilgilenip olası tehlikeler açısından primer korumayı sağlamak ve işle ilgili faaliyetlerden kaynaklanan kazaları ve insanlara verilebilecek zararı önlemeyi amaçlamaktadır⁵.

Çalışanların çalışma koşullarını iyileştirmek adına, sendika hareketlerinin bir sonucu olarak 28 Nisan, 1996 yılından itibaren uluslararası düzeyde, Ölü ve Yaralı İşçileri Anma Günü olarak belirlenmiştir. Bugünün amacı, bu tarihte dünya çapında seferberlikler ve bilinçlendirme kampanyaları düzenleyerek iş kazası ve meslek hastalığı mağdurlarının anısını onurlandırmaktır. Ardından 2003 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü (UÇÖ), sendikal hareketin talebi üzerine 28 Nisan kampanyasına katılmıştır. Yaralı ve hayatını kaybetmiş işçileri onurlandırırken, bu yaralanmaların ve ölümlerin küresel çapta önlenabilir olduğunu göstermek amacıyla, bu günün hem anma hem de kutlama günü olarak "Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü" adıyla kabul etmiştir⁶.

Bugünde özellikle, UÇÖ bileşenlerini ve tüm kilit paydaşlarını içeren, güvenlik ve sağlık kültürünün teşvik edilmesinin ve yaratılmasının işle ilgili ölüm ve yaralanmaların sayısını nasıl azalttığıyla ilgili bir farkındalık artırma kampanyası yürütülmektedir. Dünyanın birçok yerinde ulusal otoriteler, sendikalar, işveren örgütleri ve iş sağlığı ve güvenliği alanında çalışan hekimler bu tarihi kutlamak için çeşitli etkinlikler düzenlemektedir⁶.

2022 yılının teması olarak, olumlu bir güvenlik ve sağlık kültürü yaratma seçilmiş ve bu kültürün yaratılmasında katılım ve sosyal diyalogun önemi vurgulamak istenmiştir. Son 2 yıldır COVID-19 pandemisi; hükümetlerin, işverenlerin, işçilerin, halk sağlıkçıların ve ilgili tüm tarafların ulusal düzeyde ve işletme düzeyinde anlamlı katılımıyla güçlü bir İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) sisteminin varlığının; çalışma ortamlarının, çalışan sağlığı ve güvenliğinin korunması açısından çok önemli olduğunu

¹ [Internet] <https://www.who.int/westernpacific/activities/protecting-workers-health> Erişim:28.04.2022

² [Internet] https://www.ilo.org/moscow/areas-of-work/occupational-safety-and-health/WCMS_249278/lang-en/index.htm Erişim: 28.04.2022

³ [Internet] <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/protecting-workers-health> Erişim:28.04.2022

⁴ Yıldız A.N., Sandal A.; İş Sağlığı ve Güvenliği Meslek Hastalıkları, Hacettepe Üniversitesi Yayınları 2020, sf. 25

⁵ [Internet] <https://www.ioe-emp.org/policy-priorities/occupational-safety-and-health> Erişim:28.04.2022

⁶ [Internet] <https://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/events-training/events-meetings/world-day-safety-health-at-work/lang-en/index.htm> Erişim:28.04.2022

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2021/2022-44)

göstermiştir. Sosyal diyalog, İSG politika ve stratejilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmakla birlikte; sahiplenme ve bağlılık oluşturma, bunların hızlı ve daha etkin uygulanmasının yolunu kolaylaştırmada son derece önem arz etmektedir. UÇÖ tarafından ayrıca, İSG'nin iyileştirilmesi için sosyal diyalogun geliştirilmesi bağlamında küresel rapor hazırlanmıştır⁶.

Şekil 1. UÇÖ'nün 2022 teması kapsamında hazırladığı poster⁶